

som tjene store og stolte Penge. I Udlandet er man altid glad ved, at der i de paagældende Lande er saadanne store, velfunderede, solide og fremadskridende Foretagender, men her synes det nærmest at give Anledning til Misundelse. Her synes man at sige: Det kunne vi paa ingen Maade finde os i. Saadanne Penge kunne naturligvis være tjente paa højst uretfærdig Vis, men jeg vil dog ligesom det ærede Medlem fra Kellerup pege paa, at en meget betydelig Del af Fortjenesten her skyldes den Omstændighed, at der virkelig er udført et samfundsnyttigt Arbejde. I Modsætning til den Maade, som Socialdemokraterne ønske at indrette et Samfund paa, ere de moderne Samfund, som de nu staa tømrede op paa den frie Konkurrences Grund, indrettede saaledes, at naar en Mand eller et Foretagende gør en samfundsnyttig Gerning, faar han eller det sin Løn derved, at der tjenes mange Penge. Det er sundt og godt, thi derved har man den allerbedste Spore i Siden paa Menneskene. Det at skabe en Sukkerproduktion fra ingenting — oprindelig var der ingen her i Landet, der dyrkede Sukkerroer — og at komme op paa det Standpunkt, at Landet kan sukkerføde sig selv, er en samfundsnyttig Gerning, og det er ikke mer end naturligt, billigt og rimeligt, at den belønnes med klingende Fortjeneste. Det skal ikke være saaledes, at der ingen Forskel er paa Klodrianen og den dygtige Mand. Samfundet bør være saaledes indrettet, at Fortjenesten skal give sig et klækkeligt Udtryk for den Mand, der virkelig udøver en samfundsnyttig Gerning.

Naar der for øvrigt, navnlig i den sidste Tid, er tjent en Mængde Penge paa Sukker, beror det ikke blot paa den utvivlsomme Forretningsdygtighed, der her gennem Aarene er udfoldet, men det staa i Forbindelse med det, man kan ligefrem sige, Svineheld i Konjunkturerne, som man under almindelige Omstændigheder ikke kan paaregne. Der er en Omstændighed, der lige blev strejft af det ærede Medlem fra Kellerup, men som synes mig at burde betones langt stærkere, og det er den umaadelige Indflydelse paa Sukkerpriserne, som Tørken i Europa i denne Sommer har haft. Nu kunne de Herrer Socialdemokrater staa paa Hovedet eller paa Benene, de kunne erhverve sig Statsmagt o. s. v., o. s. v., men Vejrligets konjunkturskabende Indflydelse skulle de nok lade være med at rydde ud af Verden. De kunne tale hen i Vind og Vejr, men de

kunne ikke forandre Vind og Vejr. Det, der var Signaturen for dette Aars Sukkermarked, var den Omstændighed, at medens Europas Sukkerproduktion forrige Aar var saadant noget som 80 Millioner Dobbeltcentner, sank den i Aar ned til 60 Millioner. For Danmarks Vedkommende var Forholdet det modsatte, og den usædvanlige Prisstigning, der skabtes derved, er i væsentlig Grad Baggrunden for den nuværende store Fortjeneste. Dertil kommer, at paa et Marked med saa svingende Priser — der sker Tilbageslag, og saa stige Priserne paa ny — gives der altid Lejlighed for en forretningsdygtig Ledelse til at tjene paa Terminsspekulationer. Utvivlsomt er en stor Del af den Fortjeneste, der er indvunden for De danske Sukkerfabrikker, indvunden ved Hjælp af legitime Terminsspekulationer, er altsaa en legitim Købmandsavance, som der ikke er nogen Anledning til særlig at opholde sig over.

Nu argumenterer den ærede Ordfører omtrent saaledes: Man kan ikke finde sig i disse høje Sukkerpriser. Hvorfor man ikke specielt i Danmark skulde kunde finde sig i dem, naar hele den øvrige Verden maa gøre det, staaer mig ikke klart. Men man skal altsaa her i Danmark ikke finde sig deri og ikke afvente Konjunkturerens naturlige Gang. De Herrer kunne være vis paa, at Tilbageslaget skal nok komme. Til næste Aar dyrkes der hele Verden over Sukkerroer, saa det knager efter. Men det skal man ikke vente paa, man skal søge paa kunstig Maade at tilvejebringe billigere Priser. Ja, der er her et, som altid har undret mig ved de Herrer Socialdemokrater, nemlig at de stille sig fuldstændig paa den forældede Manchesterøkonomis Grund. I den Tid, jeg har haft med Nationaløkonomi at gøre, navnlig rent praktisk, har jeg ligesom enhver, der vil beskæftige sig dermed, altid gjort den Erfaring, at billige Priser i al Almindelighed betyde økonomisk Dødvande, medens stigende Priser betyder gode Tider, og gode Tider betyde igen god Arbejdslejlighed — og naar de Herrer bruge deres faglige Organisationer paa en fornuftig Maade, vil atter Lønnen under slige Forhold stige. Af langt større Vigtighed end at faa et Pund Sukker nogle Øre billigere er det, at Arbejderne og i det hele Producenterne i Samfundet faa saa mange Kroner mere, at de med Letthed kunne købe det noget dyrere Sukker. Og rent praktisk rette jo ogsaa de Herrers deres fornemste Bestræbelser paa at gennemføre, hvad jeg kalder Producent-